

**Аналіз регуляторного впливу
до проекту рішення Конотопської міської ради
«Про внесення змін до рішення міської ради від 26.01.2011
«Про встановлення місцевих податків і зборів»**

1.Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання

Опис проблеми:

Законом України від 04.11.2011 №4014-VI «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності» вносяться суттєві зміни до Податкового кодексу України в частині спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктів господарювання. Одночасно згідно з вищезазначеним законодавчим документом з 01.01.2012 припиняється дія Указу Президента України від 03.07.1998 №727/98 «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» та визначається таким, що втратив чинність, Декрет Кабінету Міністрів України від 26.12.1992 №13-92 «Про прибутковий податок з громадян».

В зв'язку з набуттям чинності цих змін з 1 січня 2012 року діючі ставки фіксованого податку для громадян, які здійснюють підприємницьку діяльність з продажу товарів і надання супутніх такому продажу послуг на ринках без створення юридичної особи на території міста, та ставки єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва, які були встановлені на території міста виходячи із норм Указу Президента «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» також втрачають чинність.

На території міста функціонують дев'ять ринків, на яких здійснюють роздрібний продаж товарів з торговельних місць та надають послуги населенню близько 564 підприємців. На території міста кількість зареєстрованих фізичних осіб-підприємців, що перебувають на спрощеній системі оподаткування та сплачують єдиний податок – близько 1659. Тобто, понад 2200 фізичних осіб-підприємців без прийняття відповідного рішення міської ради з 1 січня 2012 року зіткнуться з проблемою відсутні затверджених ставок єдиного податку.

Обґрунтування необхідності державного регулювання та неможливості розв'язання проблеми за допомогою чинного регулювання.

Застосування нормативно-правових актів місцевого рівня без змін, в умовах корінних змін у податковому законодавстві на державному рівні, призведе до порушення норм податкового законодавства.

У разі не встановлення рішенням міської ради до 1 січня 2012 року ставок єдиного податку, такий податок буде сплачуватись всіма платниками у порядку, встановленому Кодексом за мінімальними ставками. А це, в свою чергу, призведе: по – перше, до значних втрат міського бюджету; по – друге, до економічно не виправданого зниження (майже в 10 разів) теперішнього розміру оподаткування; по – третє, зрівняння податкового навантаження на підприємців

незалежно від виду діяльності, яку вони здійснюють, що не сприятиме у розвитку у місті соціально-значимих видів діяльності.

Визначені проблеми не можуть бути розв'язані за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки вони, в частині фіксованого та єдиного податків, були прийняті на підставі та відповідно до законодавчих актів, які з 01 січня 2012 року втрачатимуть чинність відповідно до внесених змін до податкового законодавства.

Проблема, яку пропонується вирішити шляхом прийняття відповідного регуляторного акта, дуже важлива для всіх членів територіальної громади. Зміни в податковому законодавстві на державному рівні викликають необхідність на підставі таких змін встановити ставки єдиного податку на місцевому рівні, внести зміни до нормативно-правових актів міської ради, в межах наданих повноважень.

2.Цілі державного регулювання

Проект цього регуляторного акта розроблено на виконання вимог Податкового кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України від 04.11.2011 №4014-VI «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності».

Проект регуляторного акта спрямований на розв'язання проблем, визначених в попередньому розділі АРВ в цілому, основними цілями прийняття якого є:

- приведення положень нормативно-правового документу з питань оподаткування на території міста у відповідність до норм чинного законодавства;

- встановлення фіксованих ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців першої та другої групи платників податків залежно від виду господарської діяльності та механізму їх справляння;

- забезпечення надходжень до міського бюджету єдиного податку в розмірі, який передбачає законодавство;

- вдосконалення відносин між міською радою, Конотопською МДПІ та суб'єктами господарювання, пов'язані з оподаткуванням єдиним податком, при дотриманні норм чинного законодавства.

3.Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення визначених цілей

Під час розробки проекту рішення міської ради «Про внесення змін до рішення міської ради від 26.01.2011 «Про встановлення місцевих податків і зборів» було розглянуто такі альтернативні способи досягнення визначених цілей:

- 1.Прийняти рішення міської ради про визнання таким, що з 01.01.2012 втрачає чинність рішення про встановлення ставок фіксованого податку для громадян, які здійснюють підприємницьку діяльність з продажу товарів і надання супутніх такому продажу послуг на ринках без створення юридичної

особи. При цьому існуючу місцеву нормативно-правову базу у сфері місцевих податків та зборів залишити без змін, тобто, не приймати рішення про внесення змін до діючого регуляторного акта, а саме, до рішення міської ради від 26.01.2011 «Про встановлення місцевих податків і зборів» (6 скликання 4 сесія) в частині єдиного податку.

Цей спосіб буде правомірний з огляду на фіксований податок, але в місті для групи платників податків, які раніше оподатковувались цим податком, не будуть розроблені та затверджені ставки єдиного податку. При оподаткуванні державна податкова служба повинна буде застосовувати ставки єдиного податку, які визначені податковим законодавством з 01.01.2012 в мінімальному розмірі, а це, в свою чергу, призведе до значного невинновданого зниження (до 10 разів) надходжень до міського бюджету від платників цієї групи. Міський бюджет недоотримає частину коштів для проведення капітальних видатків, спрямованих на будівництво, реконструкцію та капітальні ремонти об'єктів соціально-культурної сфери.

Крім того, положення додатку 1 «Положення про єдиний податок», яке було розроблено на підставі та відповідно до Указу Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва», дія якого з 01.01.2012 припиняється, та затверджено рішенням міської ради «Про встановлення місцевих податків і зборів», будуть суперечити вимогам чинного законодавства, і тому не зможуть застосовуватись в подальшому.

2.Прийняти рішення міської ради, яким внести зміни до додатку 1 «Положення про місцеві податки і збори» в частині норм загальних положень та застосування єдиного податку відповідно до статей 291, 292 та статей 294 – 300 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України.

При цьому діючі ставки єдиного податку залишити без змін. Оскільки діючі ставки єдиного податку знаходяться в межах розміру ставок для платників другої групи, затверджених змінами в податковому законодавстві (максимальна діюча в місті ставка єдиного податку 200 грн., тоді як ставка єдиного податку по законодавству з 01.01.2012 року повинна встановлюватись в межах від 2 до 20% мінімальної заробітної плати, тобто від 21,46 грн. до 214,60 грн.), то для платників цієї групи можливо їх застосування в подальшому. Враховуючи, що змінами в законодавстві передбачено встановлення фіксованих ставок єдиного податку у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати (п.293.1 ст.293 Податкового кодексу України), а не в абсолютній величині, без внесення змін до розміру ставок та встановлення їх у відсотках до мінімальної заробітної плати діючі ставки не будуть відповідати діючому законодавству.

Крім того, ставки єдиного податку, що були встановлені до прийняття відповідних змін Податкового кодексу України в частині спрощеної системи оподаткування не дадуть змогу оподатковувати єдиним податком платників першої групи з 1 січня 2012 року, так як в податковому законодавстві платники цієї групи оподатковувались фіксованим податком та ставки єдиного податку

для них не були встановлені на території міста. Тобто, при цьому залишається така ж проблема, як і в першому способі.

3. Регулювання зазначеного питання шляхом затвердження запропонованого проекту регуляторного акта.

Зазначений спосіб, а саме, прийняття місцевого нормативно-правового акта у сфері оподаткування єдиним податком у відповідності з вимогами акта вищої юридичної сили – Податкового кодексу України, є єдиним правомірним та економічно виправданим способом.

Затвердження цього регуляторного акта забезпечить досягнення встановлених цілей, починаючи з дня його прийняття, та дасть можливість вдосконалити відносини між міською радою, Конотопською МДПІ та суб'єктами господарювання та громадянами, пов'язані з оподаткуванням єдиним податком, при дотриманні норм чинного законодавства.

4. Механізми та заходи, що пропонуються для розв'язання проблем

Після набрання чинності рішенням міської ради «Про внесення змін до рішення міської ради від 26.01.2011 «Про встановлення місцевих податків і зборів» (6 скликання 4 сесія) на території м.Конотоп будуть встановлені для першої та другої груп платників податку ставки єдиного податку, які діятимуть на території міста, з урахуванням специфіки міста та відповідно до норм чинного законодавства.

Механізм справляння єдиного податку визначений і буде застосовуватись на території міста відповідно до Податкового кодексу України.

При встановленні розміру ставок єдиного податку за базу були взяті ставки фіксованого та єдиного податку, що діяли до 01.01.2012 з урахуванням підвищення мінімальної заробітної плати станом на початок наступного року.

Організаційні заходи для впровадження регуляторного акта

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно здійснити такі організаційні заходи:

– сповістити Конотопську МДПІ про встановлені ставки єдиного податку з метою їх впровадження та контролю за їх сплатою;

– забезпечити інформування громадськості та суб'єктів господарювання про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в офіційному друкованому засобі масової інформації міської ради – газеті «Конотопський край» та у мережі Інтернет – на офіційному веб-сайті Конотопської міської ради.

5. Можливість досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта

Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта

На дію регуляторного акта можуть вплинути зовнішні фактори, такі, як зміни в чинному законодавстві. Вплив може мати як позитивний, так і негативний характер (наприклад зменшення/збільшення відсоткового співвідношення ставок до мінімальної заробітної плати; розширення/звуження видів діяльності, які підпадають під спрощену систему оподаткування тощо).

Позитивно на дію регуляторного акта може вплинути надання на законодавчому рівні органам місцевого самоврядування повноважень щодо здійснення контролю за повнотою справляння єдиного податку на території громади разом з міською податковою службою, а також у разі посилення відповідальності суб'єктів господарювання за ухилення від сплати єдиного податку.

Для досягнення цілей, визначених у другому розділі АРВ, проектом цього регуляторного акта передбачається встановити ставки у відсотковому відношенні до мінімальної заробітної плати, яка встановлена законодавством, тому знижена ймовірність впливу інфляційних процесів в країні на реальний розмір єдиного податку.

Негативно на дію регуляторного акта може вплинути внесення змін або відміна на державному рівні порядку сплати єдиного податку.

Оцінка можливості впровадження та виконання вимог регуляторного акта

Реалізація запропонованого регуляторного акта не потребує додаткових матеріальних та фінансових витрат органів місцевого самоврядування з міського бюджету. Адміністрування єдиного податку буде проводитись на рівні Державної податкової служби.

Суб'єкти господарювання міста – платники єдиного податку сплачуватимуть податок у межах встановлених на законодавчому рівні.

Нагляд та контроль за додержанням вимог акта

Нагляд та контроль за додержанням вимог рішення міської ради «Про внесення змін до рішення міської ради від 26.01.2011 «Про встановлення місцевих податків і зборів» здійснюватиметься Конотопською міжрайонною податковою інспекцією, на яку покладені обов'язки контролю справляння надходжень єдиного податку до бюджету, та міською радою.

6.Очікувані результати від прийняття регуляторного акта. Аналіз вигід та витрат

Сфери впливу	Вигоди	Витрати
Міська рада	Реалізація державної політики у сфері оподаткування. Створення сприятливих умов в місті для оподаткування фізичних осіб-підприємців при застосуванні спрощеної системи оподаткування. Надходження до бюджету розвитку міста єдиного податку.	Зниження надходжень доходів до міського бюджету від єдиного податку.

Суб'єкти підприємницької діяльності	Створення умов для розвитку торговельного та побутового обслуговування населення та удосконалення нормативно-правової бази у сфері оподаткування. Зменшення витрат на сплату єдиного податку фізичними особами-підприємцями I та II групи, у зв'язку з відміною сплати податку за найманих працівників та розподілу платників на групи	Додаткові витрати на сплату єдиного податку зазнають фізичні особи-підприємці в залежності від виду діяльності через підвищення рівня мінімальної заробітної плати станом на початок року. В подальшому розмір додаткових витрат буде залежати від рівня підвищення мінімальної заробітної плати на початок кожного року.
Мешканці міста	Надходження до бюджету розвитку міста єдиного податку, які будуть направлені на виконання міських програм, спрямованих на забезпечення соціально-економічного розвитку міста	Не передбачено.

Розрахунок прогностичних вигод та витрат від регулювання, яке запроваджується

Припущення та вихідні дані для розрахунків:

Показник	11 місяців 2011 року (фактичні дані)	11 місяців 2012 року (прогнозовані дані)
Сума надходжень до міського бюджету від сплати єдиного податку, тис.грн.	2231,4	1481,7
Кількість суб'єктів підприємницької діяльності - платників єдиного податку I групи, осіб	-	596
Кількість суб'єктів підприємницької діяльності - платників єдиного податку II групи, осіб	-	1223
Кількість суб'єктів підприємницької діяльності - платників єдиного податку, осіб	1659	-
Ставка єдиного податку для платників I групи, %	-	10
Середня ставка єдиного податку для платників II групи, %	-	19,04

Додаткові витрати на сплату єдиного податку фізичних осіб-підприємців в залежності від виду діяльності через підвищення рівня мінімальної заробітної

плати, в розрахунку вигод та витрат не враховуємо, оскільки вони є трансфертними платежами (витрати суб'єктів господарювання = надходженням у бюджет розвитку – вигодам громади).

Зниження надходжень до міського бюджету від єдиного податку також не враховано, оскільки вони є трансфертними платежами.

Розрахунок прогнозних вигод та витрат:

Вид вигод/витрат	Сума вигод/ витрат, тис.грн.	Коментар щодо розрахунку
Вигоди органу місцевого самоврядування		
Надходження до бюджету розвитку міста єдиного податку	1481,7	(Орієнтована кількість суб'єктів підприємницької діяльності I групи × мінімальна заробітна плата станом на 01.01.2012 × ставка єдиного податку (у % до мінімальної заробітної плати станом на 01.01.2012) × кількість місяців × відсоток зарахування до місцевого бюджету) + (Орієнтована кількість суб'єктів підприємницької діяльності II групи × мінімальна заробітна плата станом на 01.01.2012 × середня ставка єдиного податку для II групи (у % до мінімальної заробітної плати станом на 01.01.2012) × кількість місяців × відсоток зарахування до місцевого бюджету) (596 × 1073 × 10% × 11 × 43%) + (1223 × 1073 × 19,04% × 11 × 43%)
<i>Всього вигод:</i>	1481,7	
Вигоди суб'єктів господарювання		
Зменшення витрат на сплату єдиного податку фізичними особами-підприємцями I та II групи, у зв'язку з відміною сплати податку за найманих працівників та розподілу платників на групи	749,7	Орієнтована сума надходжень до міського бюджету від сплати єдиного податку платниками I та II групи за 11 місяців 2012 року – сума надходжень до міського бюджету від сплати єдиного податку з фізичних осіб за аналогічний період 2011 року 1481,7 - 2231,4
<i>Всього вигод:</i>	749,7	
<i>Сумарні вигоди:</i>	2231,4	

Здійснивши розрахунки вигод та витрат, отримуємо загальний позитивний ефект від запровадження такого регуляторного акта.

7.Обґрунтування строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта встановлюється на необмежений термін, оскільки відносини у сфері оподаткування мають перманентний характер.

Проте до регуляторного акта можуть бути внесені зміни у разі внесення відповідних змін до податкового законодавства на державному рівні.

8.Показники результативності регуляторного акта

Виходячи з цілей регулювання, визначених у другому розділі АРВ, для відстеження результативності регуляторного акта обрано такі показники:

1)статистичні показники:

– сума надходжень до міського бюджету від сплати єдиного податку, тис.грн;

– кількість фізичних осіб-підприємців першої та другої групи платників податку, які знаходяться на спрощеній системі оподаткування, осіб;

2)показник соціологічних досліджень: рівень поінформованості суб'єктів господарювання щодо розміру ставок єдиного податку для першої та другої груп платників податку, %.

Такі соціологічні показники як «час, що витрачається суб'єктами господарювання на виконання вимог акта» та «розмір коштів, що витрачаються суб'єктами господарювання пов'язаними з виконанням вимог акта» не розглядаються, оскільки цим регуляторним актом встановлюються тільки ставки єдиного податку для першої та другої груп платників податку та не передбачається проходження суб'єктами господарювання додаткових процедур не передбачених діючим законодавством.

Прогнозні значення статистичних показників результативності:

Показник	на 2012 рік	на 2013 рік	на 2014 рік
Сума надходжень до міського бюджету від сплати єдиного податку, тис.грн.	1481,7	1494,8	1507,0
Кількість фізичних осіб-підприємців першої та другої групи платників податку, які знаходяться на спрощеній системі оподаткування, осіб.	1819	1835	1850

9.Заходи, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта

Базове відстеження результативності здійснюватиметься до дати набрання чинності цього регуляторного акта. Повторне відстеження результативності буде проведено через рік після набуття чинності регуляторним актом.

З огляду на показники результативності, визначені у попередньому розділі АРВ, відстеження результативності цього регуляторного акта буде здійснюватися двома методами: статистичним та соціологічним.

У рамках статистичного методу відстеження буде проведено на підставі даних про надходження коштів до міського бюджету в частині єдиного податку за даними ф.412 «Звіт про виконання місцевих бюджетів за доходами» та даних податкової служби про кількість фізичних осіб-підприємців першої та другої групи платників податку, які знаходяться на спрощеній системі оподаткування.

Також буде проведено опитування серед суб'єктів господарської діяльності – платників єдиного податку першої та другої груп.

Цільова група для проведення опитування: суб'єкти господарювання діяльності – платники єдиного податку першої та другої груп.

Соціологічне опитування буде проведено фахівцями фінансового управління Конотопської міської ради та Конотопської міської податкової державної адміністрації.